

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2026
Zaaknummer	: 893168
Behandelend team	: Sociale Ontwikkeling
Status	: Openbaar

Besluit om

1. Het college toestemming te geven om de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland alsmede de dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan vast te stellen.

Inleiding

Op basis van de evaluatie van de centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Gelderland-Zuid, vastgelegd in het rapport *Versterken en Verbinden*, zijn de centrumregeling, de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan aangepast.

Het gaat hierbij om een regionaal voorbereid voorstel van en voor alle 13 gemeenten in regio Gelderland-Zuid. De ontwerp aanpassingen zijn op 10 februari 2026 voorgelegd aan uw gemeenteraad van Beuningen voor een zienswijze, waarbij een positieve zienswijze is ingediend.

Ook de raden van de andere gemeenten van Gelderland-zuid hebben een positieve of geen zienswijze afgegeven. Nu kan het college van Beuningen de raad toestemming vragen om de aanpassing van de Centrumregeling vast te stellen, alsmede aangepaste dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.

Beoogd effect

- Een beschermde woonomgeving voor inwoners met ernstige psychiatrische of psychosociale problemen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Waarin we aandacht hebben voor veiligheid, bescherming, stabilisatie en herstel en de omgeving.
- Een geactualiseerde centrumregeling draagt eraan bij dat onze gemeenteraad samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.
- Duidelijke en helder vastgelegde samenwerkingsafspraken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Argumenten

1.1 *De raden in de regio Gelderland Zuid hebben geen of een positieve zienswijze kenbaar gemaakt t.a.v. ontwerp aanpassing centrumregeling.*

De gemeenteraden onderschrijven de aanpassingen die de samenwerking met de regio versterken en verhelderen. Er zijn geen of positieve zienswijze ingediend. Alleen de gemeente Buren heeft een verzoek ingediend. Zie kanttekening.

1.2 *Met de aanpassing centrumregeling geven we invulling aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van de centrumregeling en de dienstverleningsovereenkomst.*

De aanbevelingen waren:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.

- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale' /lokale betrokkenheid.
- Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn wenselijk onder andere daar waar het gaat om de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

De uitkomsten van de evaluatie zijn vertaald naar aanpassingen. Op hoofdlijn betreft dit :

- In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
- Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling Art 1. Lid 5 en Art 5. Lid 5 en lid 6. Ook is een aanpassing gedaan in het Inrichtingsplan. De rol van Nijmegen (als centrumgemeente) bij onverwachte en urgente kwesties is minder bepalend dan voorheen. Voordeel is dat niet alleen het draagvlak maar ook de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor lastige dossiers meer gezamenlijk gedeeld wordt. Dit past bij de verantwoordelijkheid die alle gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang op grond van de Wmo hebben.
- De afspraak is aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 gezamenlijk te dragen en hierbij de datum van doordecentralisatie los te laten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) en de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.
- In de centrumregeling is de evaluatietermijn aangepast van 'binnen vier jaar' naar 'elke vier jaar'. Dit past beter bij de onbepaalde duur die voor de regeling geldt. De afspraak om de DVO minimaal 4 jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst artikel 8a en 8b.

Een overzicht van alle wijzigingen van de centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst is opgenomen in de bijlagen.

1.3 De aanpassing van de centrumregeling bevat geen fundamentele wijzigingen en is met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen.

De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. Onze gemeenteraad kan samen met andere raden, regionaal blijven sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

De portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de regiogemeenten van Gelderland-Zuid hebben op 10 september 2025 ingestemd met het ontwerp aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan. Op 26 februari 2026 hebben zij kennisgenomen van de positieve zienswijzen van alle gemeenteraden en ingestemd met de definitieve aanpassingen.

1.4 Bij vaststelling van een collegeregeling wordt de raad gevraagd hiervoor toestemming te verlenen aan het college.

Voor het vaststellen van de aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang is toestemming van de raad nodig. In de huidige regeling en de handreiking van de VNG is opgenomen dat de raad bij wijzigingen in de eerste ronde de gelegenheid krijgt om een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde verleent de raad toestemming aan het college om de (gewijzigde) regeling aan te gaan.

Gezien het aantal wijzigingen (zowel tekstueel als inhoudelijk) kiezen we ervoor om niet alleen de wijzigingen, maar de aanpassing centrumregeling voor te leggen voor toestemming. Voordeel hiervan is

dat het duidelijker is - ook naar buiten toe - welke regeling op dag X geldt, omdat deze dan in zijn geheel opnieuw wordt vastgesteld en gepubliceerd. Dit in tegenstelling tot een wijzigingsbesluit waarbij alleen de wijzigingen vastgesteld en gepubliceerd worden.

1.4 Voortschrijdend inzicht heeft nog geleid tot een aanvullende wijziging in de dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorend mandaatbesluit

Ook de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan zijn aangepast in lijn met de voorstellen naar aanleiding van de evaluatie en de wijzigingen in de centrumregeling.

Bij de voorbereiding van deze stukken bleek dat er taalkundig nog enkele aanpassingen nodig waren en dat het mandaat niet volledig was. Het nemen van besluiten, afhandeling van bezwaren, beroeps- en hoger beroepszaken in het kader van de toegang tot maatschappelijke opvang en beschermd wonen, waren niet gemandateerd aan gemeente Nijmegen. Zie artikel 3 lid 4 onder c en het toevoegen van het Mandaatbesluit aan artikel 2 lid 3 een sub V en VI in de dienstverleningsovereenkomst. Dit is aangepast, waardoor de dienstverleningsovereenkomst en het bijbehorende mandaatbesluit nu opnieuw ter vaststelling voorgelegd wordt.

Kanttekeningen

1.1 De raad van Buren heeft twee verzoeken gedaan.

De andere gemeenteraden hebben geen verzoeken ingediend. De verzoeken van de gemeente Buren zijn ambtelijk en bestuurlijk besproken. Op de verzoeken is als volgt gereageerd.

- 1) *Wij verzoeken u de regionale prestatieafspraken helder (smart) te formuleren om deze te kunnen monitoren. We ontvangen graag bijtijds en vooraf een terugkoppeling wanneer deze niet behaald worden.*

Reactie: Het vaststellen van regionale prestatie-indicatoren is in het voortraject eerder regionaal onderzocht en besproken. De conclusie hieruit was dat het opstellen van prestatie-indicatoren niet haalbaar is en te bureaucratisch zou worden. De regio zal wel een aantal evaluatiepunten gaan bepalen ten aanzien van de regionale samenwerking en de doorontwikkeling van de centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst. We zullen u hierover nader informeren, als deze bekend zijn.

- 2) *Wij verzoeken u om de evaluatietermijn aan te passen. Nu is er alleen een eindevaluatie gepland na afloop van de huidige dienstverleningsovereenkomst van vier jaar. We zien graag een tussenevaluatie na twee jaar om indien nodig bij te kunnen sturen.*

Reactie: De centrumregeling is voor onbepaalde duur en wordt elke vier jaar geëvalueerd (artikel 16, CR). Ook de dienstverleningsovereenkomst wordt elke vier jaar geëvalueerd en vaker als daar aanleiding toe is (artikel 8 DVO). Deze evaluaties worden door een onafhankelijk bureau uitgevoerd. Tussentijds zal er jaarlijks een ambtelijk en bestuurlijk evaluatiegesprek plaats vinden tussen de regiogemeenten en de centrumgemeente over de dienstverleningsovereenkomst, zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd en – als daar aanleiding toe is – tot een uitgebreidere evaluatie besloten kan worden. Het houden van een extra tussenevaluatie geeft onvoldoende meerwaarde. De dienstverleningsovereenkomst is overigens een bevoegdheid van het college. Ieder college is vrij om dit ter informatie aan de raad door te geven.

1.2 Mogelijk vinden in de toekomst nog aanpassingen plaats in de centrumregeling en/of de dienstverleningsovereenkomst in relatie tot de gemeente Gennep.

De gemeente Gennep was tot 2022 onderdeel van de regionale samenwerking BW en MO. Per 2022 is de gemeente Gennep uitgetreden uit de regionale samenwerking Gelderland-zuid voor Beschermd Wonen en naar de regio Noord-midden Limburg gegaan, echter niet voor Maatschappelijke Opvang. Aangezien destijds is afgesproken dat de gemeente Gennep niet meer aanhaakt bij regionale overleggen en alleen over Beschermd Wonen tussentijds is afgestemd, is er onvoldoende besef geweest dat gemeente Gennep nog steeds onderdeel is van de regionale samenwerking Gelderland-zuid voor Maatschappelijke Opvang. Mede naar aanleiding van het regionale actieplan dak- en thuisloosheid zijn we met de gemeente Gennep weer in gesprek om te bespreken op welke wijze we voor Maatschappelijke Opvang beter bij elkaar

kunnen aansluiten en welke stappen dit van ons vraagt. Op welke wijze we vervolgens de afspraken formaliseren is nog onderwerp van onderzoek en gesprek. Als de centrumregeling en/of dienstverleningsovereenkomst hierop aangepast moet worden, wordt dit voorgelegd aan college en raad.

Financiën

De aanpassingen hebben geen financiële gevolgen. De gemeenten in regio Rivierenland en regio Nijmegen blijven gezamenlijk (inhoudelijke en financieel) verantwoordelijk voor voldoende beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Tijdspad

- Juli-september 2026: de regionale colleges en gemeenteraden besluiten over vaststelling van de aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.
- Het Mandaatbesluit Centrumregeling Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Nijmegen en Rivierenland 2026 en Dienstverleningsovereenkomst, wordt apart ter besluitvorming aan de burgemeester voorgelegd voor zover het de bevoegdheid van de burgemeester betreft, vast te stellen en te ondertekenen na toestemming van de gemeenteraad om de aangepaste centrumregeling vast te stellen.
- Oktober 2026: publicatie nieuwe centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie/Participatie

De aanpassing van de centrumregeling betreft geen aanpassing van beleid. Het gaat over de samenwerking tussen gemeenten. Daarom is deze aanpassing net zoals bij de eerdere raadsbehandeling niet voorgelegd aan de adviesraad sociaal domein.

Het definitieve wijzigingsbesluit wordt gepubliceerd in het digitale Gemeentebblad van centrumgemeente Nijmegen.

Evaluatie

Zowel de centrumregeling als de dienstverleningsovereenkomst wordt om de 4 jaar geëvalueerd. Inhoudelijk vindt jaarlijks een ambtelijke en bestuurlijke evaluatie plaats.

Bijlagen

- Bijlage 1: Aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Bijlage 2: Aanpassing dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Bijlage 3: Aanpassing inrichtingsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Bijlage 4: Overzicht wijzigingen centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-woordt tabel
- Bijlage 5: Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-woordt tabel
- Bijlage 6 : Raadsbesluit Ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester